

Tine Høegs tale ved modtagelsen af Årets Danske Tale

Taler

Tine Høeg
Forfatter og prismodtager

Dato

9. december 2021

Sted

Teknologisk Institut, Taastrup

Omstændigheder

Tine Høeg modtog prisen Årets danske tale 2021 for sin Nytårstale 2020.

Prisen blev uddelt ved Rhetors talekonference Logograf.

Tusind tak for prisen og for de smukke ord. Nu er jeg jo forfatter, og jeg har tilladt mig at skrive ned, hvad jeg gerne vil sige i dag og læse det højt for jer. Det handler om poesi.

Det er tirsdag den 7. december mens jeg skriver disse linjer. Jeg sidder ved skrivebordet på mit arbejdsværelse i vores lejlighed på Amager. Det sner. Uden for døren pusler min kærestes søn rundt i stuen, han er hjemsendt fra skole disse dage på grund af smitteboom på hans årgang,

deja-vu til den december for et år siden

hvor jeg blev bedt om at holde en nytårstale

om det mærkeligste og mørkeste år i min levetid

2020, corona-året

som altså stadig ikke har sluppet os og rækker sine arme langt ind i fremtiden.

Hvordan sætte ord på det år, den erfaring? Jeg kunne ikke bruge mit almindelige sprog, det fandt jeg hurtigt ud af, men måtte vende mig mod poesien. Min nytårstale blev en slags nytårsdigt

og at I tildeler mig denne pris i dag

er for mig at se en anerkendelse af poesiens og skønlitteraturens generelle kraft:

Den kan belyse mørklagte områder i sindet og i samfundet, og den kan gøre det, vi går rundt alene med, til noget fælles

Før jeg blev forfatter, var jeg i tre år gymnasielærer i dansk og filosofi, og jeg brugte meget tid i min undervisning på at læse højt for eleverne. Altså ikke af ting jeg selv havde skrevet, bare rolig, men tekster af andre danske forfattere, døde og levende. ”Et samfund kan være så stenet, at alt er en eneste blok, og indbyggermassen så benet, at livet er gået i chok. Og hjertet er helt i skygge, og hjertet er næsten hørt op, til nogen begynder at bygge en by, der er blød som en krop.”

I stedet for at de sad derhjemme med hver deres e-bog, læste jeg litteraturen højt for dem, og når man læser Inger Christensen eller Thomas Kingo eller Tove Ditlevsen eller Bjørn Rasmussen højt i selv det mest røvsyge klasselokale på et handelsgymnasium i Næstved, sker der noget som for mig minder om magi. Vi deler noget som overskrider fornuften og tanken, noget som går i brystet, som er fysisk, som binder os sammen. Og vi behøver ikke nødvendigvis kunne forklare hvorfor eller hvordan. Når vi lytter til poesi føler vi noget i fællesskab. Som handler om hvad det vil sige at være menneske.

Poesi skal ikke afkodes eller dechifrereres eller ses som en mystisk gåde der skal løses, før et skjult facit åbenbarer sig. Man skal bare lytte til den, mærke den, og lade samtalen starte der: i brystet.

Det var en vigtig pointe for mig som lærer

og det er det sådan set stadig.

Poesien stiller spørgsmål snarere end den giver svar og den insisterer på retten til ambivalens og til tvivl.

Det er nødvendigt, ikke mindst når det handler om corona.

Vi er som samfund og som individer blevet kastet ud i en tilstand der ikke minder om noget vi har prøvet før. Fuldt af usikkerhed,

angst og isolation, men samtidig fællesskab, håb og nærhed.

Jeg kunne ikke forløse den komplekse erfaring uden poesien.

Det mørkner her på arbejdsværelset hvor jeg sidder og skriver og har bedt om ikke at blive forstyrret, men nu bliver der stukket en seddel ind under døren:

”Må jeg gerne se Kometernes Jul?” har min kærestes søn skrevet med rød tusch, og nu endnu en seddel: ”Skal jeg også varme pizza til dig?”

Det nære og konkrete flyder uundgåeligt ind i det jeg skriver

og når jeg selv læser og lytter til andre, er de ord der rammer mig dybest altid dem hvor jeg tydeligt fornemmer mennesket bag, kan mærke en levende krop. Det er paradoksalt at det tit er ved at være personlig at man kan lykkes med at sige noget alment

men det er jo fordi vi higer efter at spejle os i hinanden

og skønlitteraturen er et sted hvor det kan ske. Her får vi lov at mødes.

Under nedlukningen hvor vi ikke måtte røre ved hinanden, hvor vi var isolerede og ensomme, vendte rigtig mange mennesker sig mod kunsten, som jo tit er det sted vi går hen når vi er i eksistentiel krise. Musik, film, billedkunst, bøger er lindrende.

Kunsten er et sted vi kan finde trøst og være tæt på det menneskelige, det synes jeg åbenbarede sig mere end nogensinde sidste år

og jeg drømmer om et samfund hvor vi der skaber kunsten sættes lige så højt:

hvor vi ikke forventes at arbejde gratis og hvor vi ikke tages for givet.

Med denne pris insisterer I sammen med mig på poesien som værdifuld og med et

samfundsforandrende potentiale, I insisterer på at en tale også kan være et digt, at lyrik også kan være politik, og at det er vigtigt at blive ved at bryde de gængse genrer og gøre dem bløde og bevægelige.

Jeg er glad for med min nytårstale at bidrage til at sætte ord på den helt nye erfaring coronaens indtog var og er, men jeg er endnu mere glad for at den form jeg valgte:

poesien

bliver hædret her i dag.

Vi har brug for kunst sagde jeg i min tale,

en kæmpe stor diamantrespirator
der holder menneskesjælen i live

og det mener jeg af hele mit hjerte.

Kunsten kan give os adgang til andre sind
på tværs af lande og køn og kroppe og på tværs af tid;

det er tirsdag den 7. december mens jeg skriver disse linjer

men samtidig er det torsdag den 9. december

altså nu. Lige nu

at jeg står her på talerstolen på Teknologisk Institut

og modtager denne fornemme pris og jeg tager med stor glæde og ydmyghed imod den

på alle kunstneres vegne.

Tusind tak

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Takketale

Relateret

Tine Høegs nytårstale
31. december 2020

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tine-hoegs-tale-ved-modtagelsen-af-arets-danske-tale>